

ΕΥΑ ΜΠΕΝΣΑΡ ΣΑΡΛΟΤ ΜΟΛΑΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΜΕ ΤΑ ΡΕΚΟΡ
ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

μετάφραση

Φίλιππος Μανδηλαράς

D A D A

 **ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ...

Ποια είναι τα αρχαιότερα γνωστά έργα τέχνης;
Πού και πότε δημιουργήθηκαν;
Ανακάλυψέ τα στην πρώτη κιόλας σελίδα του βιβλίου μας!

Πριν από 73.000 χρόνια

Το πρώτο σχέδιο

Σπήλαιο Μπλόμπος, Νότια Αφρική
Διασταυρούμενες γραμμές, χαραγμένες
σε ένα κομμάτι βράχου. Ο Χόμο σάπιενς
ήξερε να χειρίζεται το «μολύβι», πριν ακόμη
μεταναστεύσει στην Ευρώπη.

Πριν από 73.000 χρόνια

Τα πρώτα κοσμήματα

Σπήλαιο Μπλόμπος,
Νότια Αφρική

Οι μακρινοί μας πρόγονοι
εκτιμούσαν τα κοσμήματα από πολύ
παλιά. Τα πρώτα βραχιόλια και
κολιέ φτιάχτηκαν από κοχύλια.

Πριν από 40.000 χρόνια

Τα πρώτα στένσιλ

Νήσος Βόρνεο, Νοτιοανατολική Ασία
Οι πρώτοι κάτοικοι του νησιού της Ινδονησίας
άφησαν το αποτύπωμα της παλάμης τους
στα τοιχώματα μιας σπηλιάς.

Πριν από 40.000 - 35.000 χρόνια

Το πρώτο ανθρωπόμορφο ειδώλιο

Η Αφροδίτη του Χόλε Φελς, Γερμανία
Η αρχαιότερη Αφροδίτη της Προϊστορίας,
είναι μικροσκοπική (ύψους 6 εκ.
και μόλις 33 γραμμάρια).

Ανακαλύφθηκε το 2008 μέσα σε μια σπηλιά.
Αναπαριστά μια χυμώδη γυναίκα, σκαλισμένη
πάνω σε χαυλιόδοντα μαμούθ.

Πριν από περίπου 35.000 χρόνια

Οι πρώτες μεγάλες βραχογραφίες ζώων

Σπήλαιο Σοβέ, Γαλλία

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο άνθρωπος απεικονίζει ζώα, καθώς έχει βρεθεί μια αρχαιότερη σκηνή στην Ινδονησία.

Όμως, οι βραχογραφίες στο σπήλαιο Σοβέ ξεχωρίζουν για το πλήθος των αναπαραστάσεων (πάνω από 400 βραχογραφίες και εγχαράξεις) και για την ποιότητά τους.

Πριν από 21.000 χρόνια

Η πρώτη προτομή

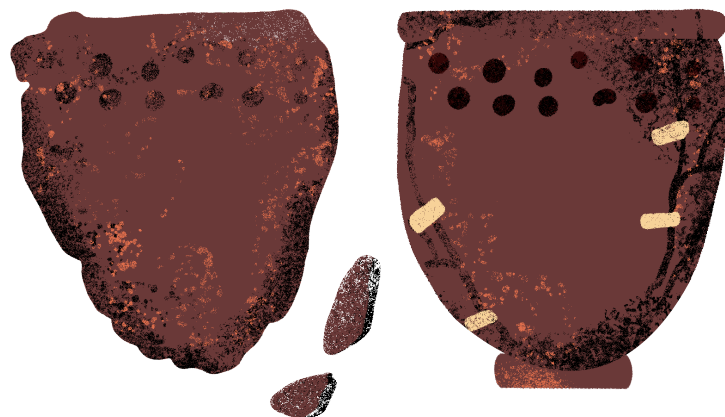
Η γυναίκα με την κουκούλα
ή η Αφροδίτη του Μπρασεμπούι,
Γαλλία

Ένα αριστούργημα μικρογλυπτικής που δεν ξεπερνάει σε μέγεθος τρεις κόκκους ρύζι!

Τα πρώτα υλικά του ζωγράφου

Ο προϊστορικός άνθρωπος εφοδιάζεται τα υλικά του από ένα ανεξάντλητο σουπερμάρκετ: την ίδια τη φύση! Εκεί βρίσκει:

- Ωχρα, ένα κόκκινο ή καφεκίτρινο πέτρωμα: χρησιμεύει ως χρωματιστό μολύβι και ως μπογιά.
- Ξυλοκάρβουνο: χρησιμεύει ως μαύρο μολύβι.
- Τρίχωμα ζώων για τα πινέλα.
 - Κοφτερούς πυριτόλιθους για να χαράσσει την πέτρα.

Πριν από 18.000 χρόνια

Τα πρώτα κεραμικά

Σπήλαιο Ξιαρεντόνγκ, Κίνα

Τα αρχαιότερα θραύσματα κεραμικής ανακαλύφθηκαν σε μια σπηλιά, στην Κίνα. Είναι φτιαγμένα από πηλό και τα χρησιμοποιούσαν για να μαγειρεύουν και για να συντηρούν τις τροφές.

ΤΑ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ

Όλοι γνωρίζουμε τις προϊστορικές βραχογραφίες του σπηλαιού Λασκώ, όμως οι προϊστορικοί άνθρωποι δημιουργούσαν θαυμαστά έργα πολύ νωρίτερα. Απόδειξη, οι βραχογραφίες στο σπήλαιο Σοβέ και τα ειδώλια που βρέθηκαν στις Σουαβικές Άλπεις, ηλικίας 35.000 ετών.

Οι βραχογραφίες του σπηλαιού Σοβέ Πού;

Μέσα σε μια σπηλιά γεμάτη σταλακτίτες και σταλαγμίτες, πάνω από 250 μέτρα βάθος, στο φαράγγι του Αρντές.

Τι;

Το 1994 οι σπηλαιολόγοι εντόπισαν στα τοιχώματά του εντυπωσιακά σχέδια. Από τότε οι ειδικοί έχουν ανακαλύψει 425 βραχογραφίες και εγχάραξεις ζώων που δημιουργούν ένα αληθινό προϊστορικό ζωολόγιο με 72 αιλουροειδή, 65 μαλλιάρους ρινόκερους, 66 μαμούθ και δεκάδες αρκούδες των σπηλαίων.

Γιατί;

Είναι πιθανό τα ζώα να είχαν κάποιο θρησκευτικό ρόλο. Επειδή οι σπηλιές ήταν κρύες, σκοτεινές και επικίνδυνες (στο Σοβέ βρέθηκαν οστά από αρκούδες και λύκους), δεν προσφέρονταν ως τόπος κατοικίας, οπότε μάλλον χρησίμευσαν ως ιερός τόπος λατρείας.

Πότε;

Περίπου* πριν από 35.000 χρόνια, την εποχή της άφιξης των πρώτων «σοφών Ανθρώπων» (Χόμο σάπιενς) στην Ευρώπη. Σχεδόν 20.000 χρόνια νωρίτερα από τις ανακαλύψεις στο Λασκώ, οι πρόγονοί μας έδειχναν να έχουν πολύ ανεπτυγμένο το αισθητικό κριτήριο.

* Από δω και πέρα θα το συναντάς περ., όπως στα βιβλία της Ιστορίας της Τέχνης.

Πώς;

Με κόκκινη ώχρα και κυρίως με ξυλοκάρβουνο. Αυτή είναι η «αναπαράσταση των αλόγων», μέρος βραχογραφίας που περιλαμβάνει 21 ζώα. Κάποια απ' αυτά, όπως οι δύο ρινόκεροι που παλεύουν, σχεδιάστηκαν σχηματικά, αλλά αποδίδουν ικανοποιητικά την κίνηση. Τα κεφάλια ζώων, όπως των αλόγων, αποδόθηκαν με μεγάλη λεπτομέρεια. Οι δημιουργοί ξάνοιγαν το μαύρο κάρβουνο με τα δάχτυλά τους για να πετύχουν τις αποχρώσεις του γκρι, μια αξιοσημείωτη τεχνική για την εποχή.

Τα ειδώλια των Σουαβικών Άλπεων

Πού;

Στο Χόλε Φελς, το Γκάιβενκλοζτερλε, το Φόγλεχερντ και το Χόλεστάιν-Στάντελ: τέσσερα μικρά σπήλαια των Σουαβικών Άλπεων που βρίσκονται σε μια ορεινή περιοχή της νοτιοδυτικής Γερμανίας.

Τι;

Καμιά εικοσαριά γλυπτά που απεικονίζουν μαμούθ, αιλουροειδή, αρκούδες και ρινόκερους – τα ίδια ζώα που απεικονίζονται και στο Σοβέ! Κάποια ειδώλια βρέθηκαν σε χίλια κομμάτια. Το μεγαλύτερο ειδώλιο ήταν ο «Λεοντάνθρωπος» (28 εκ. ύψος). Οι ερευνητές χρειάστηκε να ενώσουν πάνω από 300 οστέινα κομμάτια για να το ανασυστήσουν. Τους πήρε χρόνια μέχρι να ολοκληρωθεί το προϊστορικό αυτό παζλ!

Πότε;

Περ. πριν από 35.000 χρόνια, όπως και στο Σοβέ.

Γιατί;

Τα ειδώλια αποτελούσαν πιθανώς φυλακτά. Από τη λεία και φθαρμένη επιφάνειά τους, συμπεραίνουμε ότι είχαν χρησιμοποιηθεί πάρα πολύ.

Πώς;

Με τη βοήθεια ανθεκτικών εργαλείων πρώτα έκοψαν και μετά σκάλισαν τον χαυλιόδοντα του μαμούθ. Παρότι είναι σκληρό υλικό, δύσκολο στην επεξεργασία, ήταν τόσο καλοδουλεμένο. Τα ζώα είναι απολύτως αναγνωρίσιμα, ακόμα κι όταν έχουν ύψος μόλις μερικά εκατοστά. Τα πιο καλοφτιαγμένα είναι ένα μικρό άλογο και μια πάπια που πετάει η πρώτη απεικόνιση πουλιού στην ιστορία της ανθρωπότητας.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ

Σαν αληθινοί ντετέκτιβ του παρελθόντος οι αρχαιολόγοι σκάβουν τη γη ψάχνοντας ίχνη και στοιχεία. Κάποιες φορές βρίσκουν θησαυρούς. Παρακάτω θα βρεις πέντε από τις πιο εντυπωσιακές ανακαλύψεις τους!

1748 Πομπηία

Οι Ρωμαίοι είχαν χτίσει στους πρόποδες του Βεζούβιου όμορφες πόλεις. Όμως, στις 24 Αυγούστου του 79 μ.Χ., το ηφαιστειο ξύπνησε. Τρεις μέρες η γη έτρεμε, λάβα και βράχια σκορπίζονταν από τον κρατήρα και οι γύρω πόλεις θάφτηκαν κάτω από τη στάχτη. Μεταξύ αυτών κι η Πομπηία. Τεράστια καταστροφή για τους κάτοικους. Μα πόση τύχη για την Ιστορία! Όταν οι αρχαιολόγοι ξεκίνησαν τις πρώτες ανασκαφές το 1748, έμειναν άναυδοι. Η αρχαία πόλη είχε διατηρηθεί άθικτη. Οι δρόμοι, τα μαγαζιά, τα σπίτια, και κάθε λογής αντικείμενα –νομίσματα, κοσμήματα, εργαλεία, μαγειρικά σκεύη–, βρίσκονταν σε άριστη κατάσταση. Στην Πομπηία εξακολουθούμε να ανακαλύπτουμε νέα πράγματα που μας επιτρέπουν να ανασυστήσουμε με ακρίβεια την καθημερινή ζωή των Ρωμαίων.